ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 2ας Μαΐου 1990 *

Στην υπόθεση C-293/88,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Raad van Beroep του Άμστερνταμ προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

E. M. Winter-Lutzins, κατοίκου Minden (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας),

και

Bestuur van de Sociale Verzekeringsbank, εδρεύουσας στο Άμστερνταμ (Κάτω Χώρες),

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως κωδικοποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου της 2ας Ιουνίου 1983 (ΕΕ L 230, σ. 6), και ιδίως του παραρτήματος VI του εν λόγω κανονισμού, κεφάλαιο Θ « Κάτω Χώρες », παράγραφος 2, περιπτώσεις α) και στ),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους F. A. Schockweiler, πρόεδρο τμήματος, G. F. Mancini και T. F. O'Higgins, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Darmon
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— το Sociale Verzekeringsbank, καθού της κυρίας δίκης, εκπροσωπούμενο από τους B. H. ter Kuile και E. H. Pijnacker Hordijk, δικηγόρους Χάγης και Βρυξελλών,

— η κυβέρνηση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, εκπροσωπουμένη από τον H. J. Heinemann, βοηθό γενικό γραμματέα του Υπουργείου Εξωτερικών,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένη από τον Δ. Γκουλούση, νομικό σύμβουλο, και τον B. J. Drijber, μέλος της νομικής υπηρεσίας της Επιτροπής,

έχοντας υπόψη την έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις του Sociale Verzekeringsbank, εκπροσωπηθέντος από τον δικηγόρο E. H. Pijnacker Hordijk, της κυβερνήσεως του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, εκπροσωπηθείσας από τον J. W. De Zwaan, και της Επιτροπής, εκπροσωπηθείσας από τον B. J. Drijber, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 9ης Νοεμβρίου 1989,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 7ης Φεβρουαρίου 1990,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με Διάταξη της 17ης Αυγούστου 1988, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 7 Οκτωβρίου 1988, το Raad van Beroep του Άμστερνταμ υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, ένα προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως κωδικοποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 1983 (ΕΕ L 230, σ. 6), καθώς και του παραρτήματος VI, κεφάλαιο « Κάτω Χώρες », παράγραφος 2, περιπτώσεις α) και στ).

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο της διαφοράς, της οποίας επελήφθη το εν λόγω δικαστήριο, μεταξύ της E. M. Winter-Lutzins, γερμανίδας υπηκόου, και της διοικήσεως του Sociale Verzekeringsbank (Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στο εξής: SVB), όσον αφορά την εφαρμογή του ολλανδικού νόμου περί γενικής ασφαλίσεως γήρατος (Algemene Ouderdomswet, στο εξής: AOW) για τον υπολογισμό της συντάξεως γήρατος την οποία δικαιούται η Winter-Lutzins.

3 Με τον AOW θεσπίστηκε ένα σύστημα γενικής ασφαλίσεως γήρατος, στο οποίο υπάγεται κάθε άτομο που κατοικεί στις Κάτω Χώρες. Το ύψος της συντάξεως γήρατος αποτελεί συνάρτηση του αριθμού των ετών ασφαλίσεως που συμπλήρωσε ο ενδιαφερόμενος μεταξύ του δεκάτου πέμπτου και του εξηκοστού πέμπτου έτους της ηλικίας του. Ο AOW περιλαμβάνει ένα μεταβατικό καθεστώς, δυνάμει του οποίου είναι δυνατή, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, η εξομοίωση προς έτη ασφαλίσεως βάσει του AOW των ετών που περιλαμβάνονται μεταξύ του δεκάτου πέμπτου έτους της ηλικίας του ενδιαφερομένου και της 1ης Ιανουαρίου 1957, ημερομηνίας ενάρξεως της ισχύος του νόμου (στο εξής: μεταβατικό καθεστώς). Εάν δεν υπήρχε αυτό το μεταβατικό καθεστώς, κανείς δεν θα μπορούσε να ζητήσει πριν από το έτος 2007 πλήρη κατά 100 % σύνταξη βάσει του AOW, δεδομένου ότι η σύνταξη αντιστοιχεί προς 2 % του κατώτατου μισθού ανά έτος ασφαλίσεως.

4 Μεταξύ των προϋποθέσεων για την εξομοίωση αυτή περιλαμβάνεται, δυνάμει του άρθρου 55, παράγραφος 1, του AOW, το να κατοικεί αδιαλείπτως ή όχι ο ενδιαφερόμενος στις Κάτω Χώρες επί έξι έτη μετά το πεντηκοστό ένατο έτος της ηλικίας του (στο εξής: προϋπόθεση εξαετίας) και, δυνάμει του άρθρου 56, σημείο 6, του AOW, το να κατοικεί ο ενδιαφερόμενος στις Κάτω Χώρες μετά το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του (στο εξής: προϋπόθεση της τωρινής κατοικίας).

5 Βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71:

« εκτός αν ο παρών κανονισμός προβλέπει άλλως, οι εις χρήμα παροχές ... γήρατος ... που αποκτώνται δυνάμει της νομοθεσίας ενός η περισσοτέρων κρατών μελών δεν δύνανται να υποστούν καμία μείωση ... επειδή ο δικαιούχος κατοικεί στο έδαφος κράτους μέλους άλλου από εκείνο, όπου ευρίσκεται ο φορέας οφειλέτης. »

6 Ο κανονισμός 1408/71 περιλαμβάνει, στο παράρτημα VI, κεφάλαιο « Κάτω Χώρες », παράγραφος 2, περιπτώσεις α) και στ) (στο εξής: παράρτημα VI), τις ακόλουθες διατάξεις για την εφαρμογή της ολλανδικής νομοθεσίας περί της γενικής ασφαλίσεως γήρατος:

« α) Ως περίοδοι ασφαλίσεως, που πραγματοποιήθηκαν δυνάμει της ολλανδικής νομοθεσίας περί της γενικής ασφαλίσεως γήρατος, θεωρούνται, επίσης, οι περίοδοι προ της 1ης Ιανουαρίου 1957 κατά τη διάρκεια των οποίων ο δικαιούχος μη πληρών τις προϋποθέσεις, υπό τις οποίες δύνανται να εξομοιωθούν οι εν λόγω περίοδοι με περιόδους ασφαλίσεως, κατοικούσε στο έδαφος των Κάτω Χωρών μετά τη συμπλήρωση του 15ου έτους της ηλικίας του, ή κατά τη διάρκεια των οποίων ο εν λόγω δικαιούχος, ενώ κατοικούσε στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, ασκούσε μισθωτή δραστηριότητα στις Κάτω Χώρες για λογαριασμό εργοδότη εγκατεστημένου στη χώρα αυτή.

...

στ) Οι περίοδοι που αναφέρονται στις περιπτώσεις α) και γ) λαμβάνονται υπόψη, για τον υπολογισμό της συντάξεως γήρατος, μόνον αν ο ενδιαφερόμενος κατοίκησε επί έξι έτη στο έδαφος ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών μετά τη συμπλήρωση του 59ου έτους της ηλικίας του και εφόσον κατοικεί στο έδαφος ενός από αυτά τα κράτη μέλη. »

7 Από τη Διάταξη περί παραπομπής προκύπτουν ότι η Winter-Lutzins, γεννηθείσα στις 15 Φεβρουαρίου 1922 στη Γερμανία, κατοίκησε στις Κάτω Χώρες με τον σύζυγό της από 1ης Ιανουαρίου 1966 μέχρι 30 Νοεμβρίου 1983 και εργάστηκε ως μισθωτή από το 1973 έως το 1980, οπότε της χορηγήθηκε επίδομα λόγω ανικανότητας προς εργασία κατ' εφαρμογήν του Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (νόμου περί ασφαλίσεως κατά του κινδύνου ανικανότητας προς εργασία). Από 1ης Δεκεμβρίου 1983 η Winter-Lutzins επανεγκαταστάθηκε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Συμπληρώνοντας το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας της μπορούσε να ζητήσει σύνταξη γήρατος δυνάμει του AOW.

8 Υπολογίζοντας τη σύνταξη αυτή, το SVB προέβη σε μείωση κατά 56 %, η οποία αντιστοιχεί σε 28 έτη κατά τα οποία η ενδιαφερομένη δεν ήταν ασφαλισμένη, ήτοι για την περίοδο από 15 Φεβρουαρίου 1937 (ημερομηνία συμπληρώσεως του δεκάτου πέμπτου έτους της ηλικίας της Winter-Lutzins) μέχρι 1 Ιανουαρίου 1966 (ημερομηνία κατά την οποία οι σύζυγοι Winter-Lutzins εγκαταστάθηκαν στις Κάτω Χώρες). Το SVB προέβη στη μείωση αυτή με την αιτιολογία ότι η Winter-Lutzins δεν πληρούσε την προϋπόθεση της τωρινής κατοικίας ώστε να υπαχθεί στο μεταβατικό καθεστώς.

9 Επιληφθέν της προσφυγής της Winter-Lutzins, το Raad van Beroep κρίνει ότι από τη νομολογία του Δικαστηρίου συνάγεται ότι το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 σημαίνει ότι η ενδιαφερομένη δεν μπορεί να στερηθεί του δικαιώματος υπαγωγής στις προβλεπόμενες από το μεταβατικό σύστημα ευεργετικές διατάξεις για τον μοναδικό λόγο ότι κατά την ημερομηνία που συμπλήρωσε το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας της δεν κατοικούσε στις Κάτω Χώρες. Κατά το εθνικό δικαστήριο, το παράρτημα VI, το οποίο διέπει ειδικές περιπτώσεις εφαρμογής του κανονισμού 1408/71 στην ολλανδική νομοθεσία περί ασφαλίσεως γήρατος, περιλαμβάνει μόνο διατάξεις δυνάμει των οποίων περίοδοι προγενέστερες της 1ης Ιανουαρίου 1957 μπορούν να θεωρηθούν ως περίοδοι ασφαλίσεως για τους ενδιαφερομένους που δεν πληρούν τις απαιτούμενες από τα άρθρα 55 και 56 του AOW προϋποθέσεις για την υπαγωγή στις ευεργετικές διατάξεις του μεταβατικού καθεστώτος.

10 Για τον λόγο αυτό το Raad van Beroep υπέβαλε στο Δικαστήριο το εξής προδικαστικό ερώτημα:

« Έχει το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 την έννοια ότι είναι ασυμβίβαστη προς το άρθρο αυτό η εθνική διάταξη δυνάμει της οποίας ο ενδιαφερόμενος αποκλείεται του δικαιώματος προσωρινών παροχών που προβλέπει η εθνική νομοθεσία για τον μοναδικό λόγο ότι δεν κατοικεί στο έδαφος του κράτους όπου βρίσκεται ο φορέας οφειλέτης, λαμβανομένου υπόψη επίσης ότι το παράρτημα VI του κανονισμού περιέχει ειδική ρύθμιση δυνάμει της οποίας ορισμένες περίοδοι πριν από την 1η Ιανουαρίου 1957 εξομοιώνονται με έτη ασφαλίσεως στην περίπτωση των προσώπων που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις; »

11 Στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση αναπτύσσονται διεξοδικώς το νομικό πλαίσιο και τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς της κύριας δίκης, η εξέλιξη της διαδικασίας, καθώς και οι γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται κατωτέρω παρά μόνον καθόσον απαιτείται για τη συλλογιστική του Δικαστηρίου.

12 Πρέπει να σημειωθεί, καταρχάς, ότι οι διατάξεις του παραρτήματος VI του κανονισμού 1408/71, οι οποίες θεσπίστηκαν ειδικά ενόψει των διατάξεων του AOW και αποβλέπουν στη συμπλήρωσή τους, πρέπει να ερμηνεύονται λαμβανομένων συγχρόνως υπόψη του συστήματος και των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας. Στο πλαίσιο του συστήματος του AOW, οι προ της 1ης Ιανουαρίου 1957 περίοδοι, βάσει των οποίων χορηγείται σύνταξη γήρατος δυνάμει των άρθρων 55 και 56 του AOW, δεν είναι πραγ-

ματικές περίοδοι ασφαλίσεως, διότι ο ενδιαφερόμενος δεν κατέβαλλε εισφορές. Η κατοικία αποτελεί το μόνο καθοριστικό κριτήριο ασφαλίσεως.

13 Κατόπιν πρέπει να υπομνησθεί η απόφαση Spruyt της 25ης Φεβρουαρίου 1986 (284/84, Συλλογή 1986, σ. 685), με την οποία το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι οι διατάξεις του κανονισμού 1408/71 και ειδικότερα του παραρτήματος VI, που θεσπίστηκαν κατ' εφαρμογήν του άρθρου 51 της Συνθήκης, πρέπει να ερμηνεύονται υπό το φως του σκοπού του εν λόγω άρθρου, ο οποίος συνίσταται στη συμβολή στην εγκαθίδρυση μιας όσο είναι δυνατό πληρέστερης εφαρμογής της ελεύθερης κυκλοφορίας των διακινουμένων εργαζομένων, αρχής που αποτελεί ένα από τα θεμέλια της Κοινότητας.

14 Πράγματι, το άρθρο 51 προβλέπει ότι το Συμβούλιο λαμβάνει στον τομέα της κοινωνικής ασφαλίσεως τα αναγκαία μέτρα για την εγκαθίδρυση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, ιδίως με τη θέσπιση της καταβολής των παροχών στα πρόσωπα που κατοικούν στα εδάφη των κρατών μελών. Ο στόχος των άρθρων 48 μέχρι 51 δεν επιτυγχάνεται αν οι εργαζόμενοι, ασκώντας το δικαίωμά τους της ελεύθερης κυκλοφορίας, αναγκάζονται να χάσουν τα πλεονεκτήματα στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης που τους αναγνωρίζει η νομοθεσία κράτους μέλους.

15 Υπό την έννοια αυτή το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, το οποίο αφορά την άρση της ρήτρας κατοικίας, αποσκοπεί στο να διασφαλίσει υπέρ του ενδιαφερομένου το δικαίωμα να λαμβάνει κοινωνικές παροχές, έστω και αν μετέφερε την κατοικία του σε άλλο κράτος μέλος, και να ενθαρρύνει την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, προστατεύοντας τους ενδιαφερομένους από τις ζημίες που μπορεί να συνεπάγεται η μεταφορά της κατοικίας τους από ένα κράτος μέλος σε άλλο. Όπως ήδη έκρινε το Δικαστήριο με την απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 1973, Smieja (51/73, Jurispr. 1973, σ. 1213), η επίτευξη του στόχου αυτού απαιτεί η προστασία να επεκτείνεται στην παροχή πλεονεκτήματος το οποίο, προβλεπόμενο στο πλαίσιο ενός ειδικού καθεστώτος, όπως το μεταβατικό καθεστώς του AOW, υλοποιείται με την αύξηση της σύνταξης, η οποία διαφορετικά θα ανήκε στον δικαιούχο.

16 Ειδικότερες λεπτομέρειες υλοποιήσεως της εν λόγω αρχής κατά την εφαρμογή της ολλανδικής νομοθεσίας περί γενικής ασφαλίσεως γήρατος περιλαμβάνονται στο παράρτημα VI, κεφάλαιο Θ, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71. Πράγματι, η διάταξη του άρθρου 10, η οποία αποκλείει την εφαρμογή ρητρών κατοικίας, δεν

μπορεί να εφαρμοστεί χωρίς περιορισμούς σε ένα σύστημα γενικής ασφαλίσεως γήρατος για το οποίο το απλό γεγονός της κατοικίας στις Κάτω Χώρες είναι αρκετό προκειμένου να θεωρηθεί κάποιος ως ασφαλισμένος.

17 Επομένως, όταν πρόκειται για πρόσωπα τα οποία κατοικούσαν κατά τα έξι έτη που έπονται του πεντηκοστού ενάτου έτους της ηλικίας τους σε άλλο κράτος μέλος όπως προβλέπει η περίπτωση στ) της παραγράφου 2, η περίπτωση α) εξαρτά τον συνυπολογισμό των περιόδων που προηγούνται της ενάρξεως ισχύος του νόμου από την πρόσθετη προϋπόθεση ότι πρόκειται για περιόδους κατά τη διάρκεια των οποίων ο δικαιούχος κατοικούσε στις Κάτω Χώρες ή εργαζόταν εκεί ως μισθωτός. Όντως, οι περίοδοι αυτές συνδέονται επαρκώς με το ολλανδικό σύστημα.

18 Η ύπαρξη προϋποθέσεων κατοικίας δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να στερείται ο ενδιαφερόμενος του δικαιώματος της ως άνω εξομοιώσεως για περιόδους προγενέστερες της 1ης Ιανουαρίου 1957, κατά τη διάρκεια των οποίων το άτομο αυτό, ηλικίας άνω των δεκαπέντε ετών, συνδεόταν επαρκώς με τις Κάτω Χώρες. Όσον αφορά το μεταβατικό καθεστώς του AOW, η επέλευση των άλλων αποτελεσμάτων των προϋποθέσεων κατοικίας δεν εμποδίζεται από τις διατάξεις του παραρτήματος VI, το οποίο, με τον τρόπο αυτό,περιορίζει το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 10.

19 Επομένως, όταν πρόκειται για άτομα τα οποία δεν πληρούν την προϋπόθεση της τωρινής κατοικίας και δεν είχαν κανένα δεσμό με τις Κάτω Χώρες κατά τη διάρκεια περιόδου μεταξύ του δεκάτου πέμπτου έτους της ηλικίας τους και της 1ης Ιανουαρίου 1957, η μη εξομοίωση της περιόδου αυτής προς έτη ασφαλίσεως βάσει του AOW δεν αντιβαίνει προς την εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 με τον τρόπο που εξειδικεύεται στο παράρτημα VI.

20 Συνεπώς, στο ερώτημα που υπέβαλε το Raad van Beroep του Άμστερνταμ πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 έχει την έννοια ότι δεν είναι ασυμβίβαστη με αυτό διάταξη η οποία επιτρέπει να μην αναγνωριστεί στον ενδιαφερόμενο δικαίωμα επί των μεταβατικών παροχών που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία, με μόνη αιτιολογία ότι ο ενδιαφερόμενος δεν κατοικεί στο έδαφος του κράτους στο οποίο βρίσκεται ο οφειλέτης φορέας, λαμβανομένου υπόψη του ότι το παράρτημα VI του κανονισμού περιλαμβάνει ειδική ρύθμιση όσον αφορά τον συνυπολογισμό των προ της 1ης Ιανουαρίου 1957 περιόδων ως περιόδων ασφαλίσεως στην περίπτωση προσώπων που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις.

Επί των δικαστικών εξόδων

21 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η ολλανδική κυβέρνηση και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα του παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε το Raad van Beroep του Άμστερνταμ με Διάταξη της 17ης Αυγούστου 1988, αποφαίνεται:

Το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 έχει την έννοια ότι δεν είναι ασυμβίβαστη με αυτό διάταξη η οποία επιτρέπει να μην αναγνωριστεί στον ενδιαφερόμενο δικαίωμα επί των μεταβατικών παροχών που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία, με μόνη αιτιολογία ότι ο ενδιαφερόμενος δεν κατοικεί στο έδαφος του κράτους στο οποίο βρίσκεται ο οφειλέτης φορέας, λαμβανομένου υπόψη του ότι το παράρτημα VI του κανονισμού περιλαμβάνει ειδική ρύθμιση όσον αφορά τον συνυπολογισμό των προ της 1ης Ιανουαρίου 1957 περιόδων ως περιόδων ασφαλίσεως στην περίπτωση προσώπων που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις.

Schockweiler Mancini O'Higgins

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 2 Μαΐου 1990.

Ο γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος

F. A. Schockweiler